

nærmere til det, vi attraa, er ganske løs Tale. — Med Hensyn til Ansvarret har der været en vørende Enighed om, at det vilde man fralægge sig og kaste det over paa Regeringen. Jeg skal nu paa ingen Maade fragaa, at Regeringen selvfølgelig bærer Hovedansvaret for, at der kommer noget ud af bort Lovgivningsarbejde, men det kan ikke nytte noget, at man, saaledes som man saa ofte har forsøgt, spiller Bold med Ansvarret og kaster det hele fra den ene Side til den anden. Det kan sandelig heller ikke nytte, at man kaster hele Ansvarret for, at der ikke kommer noget som helst ud af Lovgivningsarbejdet eller af dette Tings Virksomhed over paa Regeringen. Alle Partier her i Salen, saa vel det, der er i Flertal, som det, der er i Mindretal, maa være sig klart bevidst, at hvert Parti, Flertal saa vel som Mindretal, har sit ganske bestemte Ansvar, sin ganske bestemte Lod og Del i, om der kommer noget ud af Lovgivningsvirksomheden eller ikke, og det kan navnlig et Flertal jo paa ingen Maade styde fra sig. Der var en interessant Mod sætning mellem det ærede Medlem fra Ringløbing og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds i deres Udtalelser. Det gaar jo saadan — det er ogsaa et af Ungdommens Tegns — at naar unge Mennesker fantasere over deres Fremtid, ser man ofte, at de tro at kunne forlige selv de mest iøjensaldende Mod sætninger. De tro, at de kunne opnaa saa uendelig meget, som i Virkeligheden i Praksis viser sig ikke at kunne forenes. Livet er jo en karrig Herre — hvad det giver med den ene Haand, tager det gerne igen med den anden. Og saadan gaar det ogsaa her. Man fristes til at mindes den gamle tyske Klæfikers Ord:

„Eng ist die Welt, doch das Gehirn ist weit.
Leicht bei einander wohnen die Gedanken,

Doch hart im Raume stoßen sich die Sachen.“
hvilket paa profant Dansk omtrent vil sige, at i Teorien, i Tankens Verden, kunne selv i Virkeligheden ret modsatte Ting tilhørende vel forliges, men de tørne haardt mod hinanden i den praktiske Verden. Saaledes gif det ogsaa her. Der syntes at være den skønneste Harmoni mellem de to ærede Medlemmer. Det ærede Medlem fra Ringløbing sagde et Par velvillige Ord om Forsætningen, om at fæstne den grundlovmæs-

sige Ret her i Landet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds sagde nogle lige saa velvillige Ord om Reformerne. Men ingen kunde i Virkeligheden være i Tvivl om, at de to Herrers Tale var i en ret modsat Retning. Om det ærede Medlem fra Ringløbing var det klart, at hans Hjerte var ved Reformerne. Han fralagde sig bestemt, at han og hans Parti vilde rejse nogen Grundlovskamp. Nej, det, de vilde, var at kaste al deres Kraft ind paa Reformarbejdet. Og lige saa utvetydigt var det, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds havde en noget ringe Tro paa det meget, man skulde faa ud af dette Reformarbejde — det ærede Medlem brugte til Tider lidt ironiske og skeptiske Ytringer om det i sin Tale — men derimod lagde han al Bægt paa Forsatningsforandringen. Det var det eneste, det var værdigt for os at arbejde for i denne Rigsdagsperiode, og uden det gav det ærede Medlem ojenlyndig ikke meget for de Reformers, der skulle kunne naas. Nu er der, jeg tror ikke, man kan komme bort derfra, i Praksis en bestemt Modstrid mellem disse to Ansuelser. Man kan sige: man kan meget vel med al Kraft arbejde paa Reformers, og man kan med lige saa fuld Kraft arbejde paa Forsatningsforandring. Men det skal nok vise sig, naar Virkeligheden melder sig, at Hovedvægten maa lægges paa det ene eller paa det andet, og der, hvor Hovedvægten lægges, er det, at den Kraft, man overhovedet er i Besiddelse af, kommer til Anvendelse, der er det ogsaa, at Resultater opnaas, hvis Resultater i det hele kunne opnaas. Nu nægter jeg slet ikke, at jeg med Glæde vilde se en Forsatningsforandring, der kunde fæstne vore forfatningsmæssige Tilstande i højere Grad, end Tilfældet er, der navnlig kunde give bestemte Regler for, hvorledes Splid mellem Tingene angaaende Finansloven blev at løse. Men jeg tilstaar ganske vist, at min Tro ikke er stor paa, at det i dette Øjeblik eller i den nærmest liggende Fremtid vil være muligt at føre et saadant Forslag igennem, og det af den ganske simple Grund, at naar Problemet er dette, en Afgørelse af Spliden paa Finansloven, og naar de politiske Kammer endnu ingenlunde ere de samme som dem, med hvilke vi tidligere have haft at agere, saa vil et hvilket som helst Forslag,